

Ureja uredniški odbor — Glavni in odg. urednik Jože Stular — tel. 22-111, lok. 82 — Tisk in klišiji CP »Gorenjski tisk«

Sava

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GUMIJEVIH IZDELKOV SAVA KRANJ

LETO VII. — ŠTEVILKA 1

KRANJ, 20. JANUAR 1967

KAJ DELAJO STROKOVNI DELAVCI V RTS?

Piše:

Ivan Škofic dipl. ing.

To vprašanje je večina bralcev prav gotovo že večkrat slišala, ne malo pa jih je to vprašanje že večkrat tudi postavilo. Ker sem eden tistih, za katerega se ne ve, kaj dela, in ker dobro vem za mnenje nekaterih o nas, bom poizkusil na to vprašanje delno odgovoriti. Zelo na kratko, vendar podkrepljeno s številkami, bom prikazal del tistega, kar so naredili tehnologi v razvojno-tehnološki službi v preteklih dveh letih.

Na sliki je podano razmerje med uporabljenimi vrstami kavčuka (v %) v letih 1964, 1965 in 1966. Za ilustracijo je na isti sliki označeno tudi povprečno evropsko razmerje v letu 1965 in stanje v ZDA istega leta, kakor tudi planirano stanje za Savo, za leto 1967.

Vzemimo ceno naravnega kavčuka 730 din/kg, povprečno ceno sintetičnega kavčuka 530 din/kg, ceno regenerata pa 320 din/kg.

Za 12.000 ton letne proizvodnje je potrebno približno 8.000 ton

zmesi, (ostalo odpade na kord, žico, tekstil, ventile itd.), za teh 8.000 ton zmesi pa nekaj čez 4.000 ton kavčuka in regenerata (vzeli bomo okroglo 4.000 ton zaradi lažjega računanja).

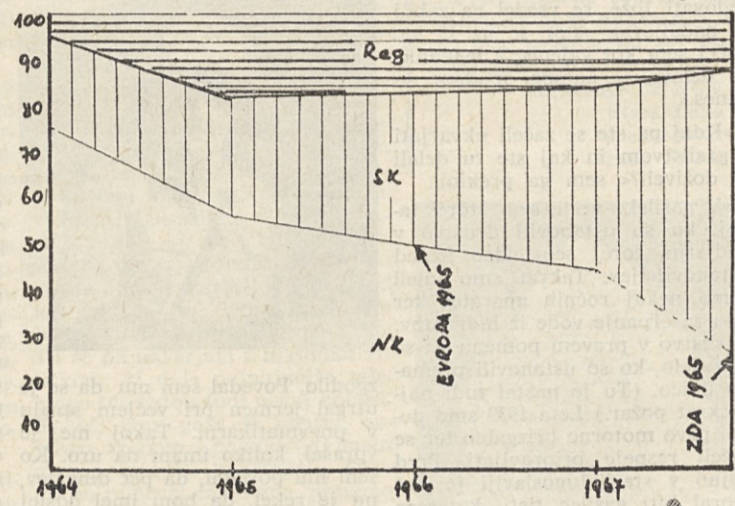
V letu 1964 je bilo n. pr. za 12.000 ton izdelkov potrebno:

3.000 ton (75%) naravnega kavčuka ali	2.190.000.000 SD
800 ton (20%) sintetičnega kavčuka ali	424.000.000 SD
200 ton (5%) regenerata ali	46.000.000 SD

Skupaj 2.660.000.000 SD

nimo, da je pri tem delu sodelovalo 20 sodelavcev RTS (razvojni tehnologi, operativni tehnologi, razvojni laboratorij itd.). Vsak od njih je povprečno prihranil Savi 9.140.000 din v enem letu, ali če odštejemo njihov bruto osebni dohodek na leto, blizu 7.000.000 din.

Če bi vsak član kolektiva prihranil enako vsoto bi to zneslo 10,5 milijard din. Profil Save pa znaša približno eno milijardo din letno. Komentar, upam, ni potreben.

Odnosi porabe kavčukov v 'SAVI' 1964-67

Za enako proizvodnjo je bilo v letu 1966 potrebnih:

1.950 ton (49%) naravnega kavčuka ali	1.423.500.000 SD
1.333 ton (33%) sintetičnega kavčuka ali	706.000.000 SD
717 ton (18%) regenerata ali	164.900.000 SD

Skupaj 2.294.400.000 SD

Razlika obeh števil je 365.600 tisoč din in predstavlja prihranek pri surovinah v dveh letih. De-

Morda bo kdo od bralcev pripomnil, da je v RTS zaposlenih 80 delavcev. Naj ga pomirim s trditvijo, da na podlagi izvršenih nalog na podoben način lahko pridemo do podobnih rezultatov tudi za ostalih 60 delavcev RTS.

In na koncu bo morda še kdo pripomnil, da na svojem delovnem mestu nima prilike, da bi prihranil toliko na materialu, ali kakorkoli drugače. Pa poglejmo še nekaj števil! Mesečno gre 10 ton gumiranega korda med odpadke. Če se odpadki korda zmanjša (samo z večjo pazljivostjo pri delu!) na polovico, predstavlja to 5.000 kg x 1200 din/kg = 6 milijonov mesečnega oziroma 72 milijonov letnega prihranka. Samo deset ljudi naj bi z gumiranim kordom ravnalo kot s svojim denarjem (ker to je njihov denar) in rezultat bi bil: 7 milijonov letnega prihranka na enega člana kolektiva! In take primere bi lahko naštevali še in še. Tako imenovanih notranjih rezerv pravzaprav še nismo začeli izkoriščati.

IVAN ŠKOFIC

Strokovni tečaji za delavce proizvodnih DE

Na eni zadnjih sej upravnega odbora je tov. Judita Arko-Rakovec poročala o poteku dveh tečajev, ki sta bila organizirana za delavce proizvodnih delovnih enot. O pripravah in organizaciji dvodnevni strokovni tečajev je delavski svet podjetja v letu 1966 sprejel več sklepov in zadolžil gumarski izobraževalni center, posamezne strokovne delavce ter vodje delovnih enot. Takrat smo zapisali: »Namen strokovnih tečajev je, da se delavci seznanijo s tehnologijo, stroji in napravami ter napakami, ki se pojavljajo pri njihovem delu na njihovih delovnih mestih.«

Ob analizi izobrazbene strukture delavcev po delovnih enotah je bilo ugotovljeno, da je le-ta najslabša v valjarni II. Prav zato sta bila v tej enoti najprej organizirana dva tečaja.

Navajamo dobesedno del poročila gumarskega izobraževalnega centra, o katerem je razpravljala upravni odbor:

»Prvi tečaj je bil organiziran dne 5. in 6. decembra za delavce valjarne II, ki delajo pri mešanju in sestavi zmesi. Vodja delovne enote oziroma njegov namestnik je po dogovoru z nami naredil seznam delavcev, ki se morajo udeležiti strokovnega tečaja. Vsak delavec, ki je bil na tem seznamu, je prejel tudi skripta. Prvega tečaja se je od 29 delavcev, ki so bili določeni, udeležilo in tečaj končalo 9 delavcev.

Drugi tečaj je bil organiziran 12. in 13. decembra. Za ta tečaj je bilo določenih 25 delavcev, vsak

od teh je prejel pismo vabilo in skripta. Prvi dan, to je 12. 12., se je od določenih 25 delavcev tečaja udeležilo 6 delavcev. Zaradi premajhne udeležbe je bil tečaj preložen na naslednji dan. Namestnik vodje delovne enote je o tem obvestil še ustno vseh 25 delavcev. Ta dan pa sta na tečaj prišla samo 2 delavca. Predhodno se zaradi opravičljivih razlogov ni nihče opravičil. Jasno je, da tudi ta dan ni bilo tečaja.

Po sklepu delavskega sveta so za udeležbo na tečajih odgovorni vodje DE, vendar je razvidno, da kljub dvakratnemu obveščanju delavci niso prišli na tečaj.

Razlogi, ki jih navaja vodja valjarne II, ne morejo biti opravičljivi, npr. ni udeležbe, ker ni sankcij, oziroma tečaj ni uspel, ker je v obratu I.

Vodstvo valjarne mora biti samo prepričano, da so potrebni ti tečaji oziroma morda kaka druga boljše oblika izpopolnjevanja na delovnem mestu in potem to svoje prepričanje posredovati delavcem v enoti. Samo s sankcijami ne bomo naredili mnogo.

Poudariti je treba, da se je po novo sprejetem statutu podjetja vsak delavec dolžan izpopolnjevati na delovnem mestu in da so zato potrošena izdatna sredstva, ki jih s takim odnosom mečemo proč.

Upravni odbor je na osnovi poročila in razprave sprejel tudi ustrezne sklepe:

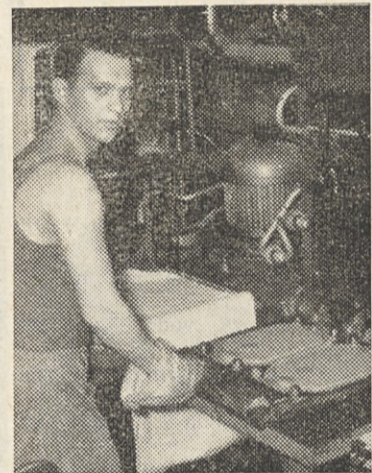
— GIC naj strokovni tečaj za valjarno ponovno izvede in tudi druge tečaje, predvidene s sklepom delavskega sveta podjetja; (Nadaljevanje na 4. str.)

KAKO BOMO DELALI? V LETOŠNJEM LETU?

Proizvodni plan za leto 1967 je sestavljen na osnovi predvidenih deviznih sredstev, ki jih bomo prejeli od Jugobanke — GDK (Garantirana devizna kvota) in ki ne bo večja od kvote, ki smo jo prejeli na osnovi novih standardnih receptur za leto 1967, ki jih je predložila RTS in na osnovi strukture nabave surovin — konvertibilno področje — vzhod — domače tržišče, bi s temi sredstvi lahko proizvedli 13.000 ton gumijevih izdelkov. Ker to še zdaleč ne pokriva naših strojnih kapacitet, ki omogočajo pri polnem izkoriščanju cca 20.000 ton proizvodnje, smo bili prisiljeni zagotoviti še dodatne tuje aranžmaje, bodisi v obliki avansiranega izvoza, bodisi v obliki dodelavnih poslov.

Plan proizvodnih delovnih enot: Delovna enota 10 — valjarna I

Dokončno se v naslednjem letu ukine sestavljalnica v obratu I, ker se v ta prostor preseli povečana konfekcija velozračnic. Ostale kapacitete bodo koriščene v nezmanjšanem obsegu. Predvideno je tudi vlečenje vseh velo oblog za velopnevmatikarno.

Delovna enota 11 — valjarna II

Za predloženi plan proizvodnje za leto 1967, ki znaša 14.400 ton, je potrebno 12.200 ton zmesi. Ker smo v letu 1966 vključili v proizvodnjo mikser 160 l obstoječe kapacitete povsem zadoščajo.

V prvem kvartalu predvidevamo ukinitvev gumiranja avtokorda in brizganje protektorja, ker bo v tem času že pričel obratovati del novo zgrajene avtopnevmatikarne.

Delovna enota 12 — avtopnevmatikarna

Plan za leto 1967 predvideva povečanje proizvodnje v tej delovni enoti. Povečanje predstavlja v glavnem 6 novih BOM tovornih preš, katere smo v letošnjem letu postopno aktivirali. Za proizvodnjo sta planirani tudi dve češki preši. Ena češka preša naj bi bila v bodoče namenjena izključno za popravilo avtoplaščev, ena pa bo rezervirana za izdelavo ogrevnih duš.

Proizvodnja avtozračnic je predvidena skozi vse leto v treh izmenah.

Delovna enota 13 — velopnevmatikarna

Predlog plana upošteva proizvodnjo veloplaščev z žmulo v 4 izmenah, kakor tudi redno proizvodnjo plaščev in zračnic 14x4 in povečanje proizvodnje velozračnic na 250 ton.

Delovna enota 14 — prešani izdelki I

Planirano zmanjšanje proizvodnje je posledica preselitve preš »Belišče« v stiskarno II.

Delovna enota 15 — stiskarna II

Zaradi zaloga termoforjev in pomanjkanja surovin smo predvideli proizvodnjo termoforjev šele za II. polletje 1967. Za litostrojno čeljustno prešo nismo prejeli nobenih fiksnih naročil in tudi ni planirana. Vendar predvidevamo, da bomo v najkrajšem času uspeli na tej preši proizvajati plošče za avtomobilске blatnike.

Prav tako sta le delno zasedeni preši 800x800 mm — zaradi pomanjkanja naročil.

Delovna enota 16 — tehnični izdelki I

Ta enota bo delala v predvidenem asortimanu.

V premazovalnici ni predvidenih bistvenih sprememb, razen uvedbe proizvodnje gumiranja svile.

Delovna enota 17 — cevarna

Delovna enota bo proizvajala cevi na fleksibilnih jedrih (vodne, varilne, škropilne in cevi za stisnjen zrak), cevi na jeklenih jedrih (vodo, srednje in visokotlačne cevi), cevi brez vložka in profilne trakovce.

Delovna enota 18 — klinasta jermena

Predvidevamo povečanje proizvodnje na 250 ton. Ta proizvodnja se lahko še poveča, v kolikor bi prejeli večje serijsko naročilo za dolga jermena. V tem oddelku mora razvojno-tehnološka služba čimprej rešiti tehnologijo.

Delovna enota 19 — prevleke

Povečanje proizvodnje za 50 odstotkov z ozirom na nove instalirane kapacitete, ki pa kljub takemu povečanju še ne bodo polno izkoriščene.

Delovna enota 20 — ročna konfekcija Vrhnika

Predvideva se nova proizvodnja usmerjevalcev vodnega curka, konfekcije avtoablatnikov.

— . —
— : —
— - —

V delovnem koledarju smo upoštevali 42-urni tednik in proste sobote po sledečem izračunu:

— koledarskih dni v letu 1967	365
— nedelje	53
— državni prazniki (1. in 2. jan., 1., 2. in 9. maj, 4. julij, 22. julij, 1., 29. in 30. november)	10
	302

Število prostih sobot pokaže naslednji izračun:

42-urni tednik predstavlja 87,5% 48-urnega tednika. Iz tega sledi, da ostane od 302 izračunanih dni 264 dni oz. prostih sobot delovnih dni 264

Po tromesečjih je razdelitev sledeča:

	Del. dni	nedelje	proste sobote	državni prazniki
I. kvartal	66	13	9	2 90
II. kvartal	66	13	9	3 91
III. kvartal	68	13	9	2 92
IV. kvartal	64	14	11	3 92
Skupaj	264	53	38	10 365

Po delovnem koledarju za leto 1967 je predviden tudi kolektivni dopust, in sicer v času od 1. avgusta do vključno 14. avgusta, to je 12 delovnih dni.

JANUAR	FEBRUAR	MAREC
☒ N Novo leto	1 S Ignac	1 S Albin
☒ P Makarij	2 C Marija	2 C Radoš
☒ S Genovefa	3 P Blaž	3 P Milena
4 S Angela	4 S Bojana	4 S Kazimir
5 C Simeon	☒ N Angela	☒ N Janez
6 P Mojmir	6 P Doša	6 P Danica
7 S Zdravko	7 T Pust	7 T Tomaž
☒ N Maksim	8 S Janez	8 S Dan žena
9 P Julija	9 C Polona	9 C Franciška
10 T Vilijem	10 P Dušan	10 P Viktor
11 S Gregor	☒ S Zvezdana	☒ S Kristof
12 C Tatjana	☒ N Damjan	☒ N Gregor
13 P Veronika	13 P Katarina	13 P Kristina
☒ S Srečko	14 T Valentin	14 T Matilda
☒ N Pavel	15 S Vesela	15 S Klemen
16 P Tomislav	16 C Danilo	16 C Hilarij
17 T Anton	17 P Silvin	17 P Ljubisava
18 S Vera	☒ S Dragoslava	☒ S Edvard
19 C Marij	☒ N Miroslav	☒ N Jože
20 P Boštjan	20 P Leon	20 P Igor
21 S Neža	21 T Irena	21 T Benedikt
☒ N Viktor	22 S Marjeta	22 S Vasilij
23 P Rajko	23 C Marta	23 C Slava
24 T Felicitan	24 P Matija	24 P Simon
25 S Trpimir	☒ S Saša	☒ S Minka
26 C Pavla	☒ N Andrej	☒ N Maksim
27 P Janez	27 P Gabriel	27 P Rupert
☒ N Drago	28 T Román	28 T Janez
☒ N Frančišek		29 S Ciril
30 P Martina		30 C Branimir
31 T Vanja		31 P Benjamin

pros. sobote
 nedelje
 prazniki

UMRL JE BORIS KRAIGHER, PODPREDSEDNIK ZIS

V sredo, 4. januarja letos, sta v prometni nesreči tragično preminila tov. Boris Kraigher in njegov sin Janez.

Vso Jugoslavijo je pretresla vest o tej nesreči, saj je bil tov. Kraigher znan kot dober politik in gospodarstvenik in napreden tvorec socialistične ureditve naše države.

Boris Kraigher se je rodil 1914. leta v Gradišču pri Mariboru. Ko je končal gimnazijo, se je vpisal na gradbeno fakulteto v Ljubljani in se takoj vključil v napredno študentovsko gibanje in leta 1934 postal član Komunistične partije Jugoslavije. Pred vojno je aktivno delal v vrstah naprednejših, med vojno pa sodeloval v NOB. Za svoje zasluge je bil proglašen za narodnega heroja.

Po osvoboditvi je bil vsehskazi na najodgovornejših mestih v republiki in nato v zvezi.

Zadnji dve leti je bil podpredsednik Zveznega izvršnega sveta, poleg tega pa je opravljal več zelo pomembnih in vidnih funkcij. Z nje-

govo smrtjo je Jugoslavija izgubila velikega človeka, borcea.

Ob njegovi smrti je imel naš delavski svet žalno sejo, s katere smo poslali v ime kolektiva Sava sožalno brzojavko Zveznemu izvršnemu svetu in Centralnemu komiteju Zveze komunistov Jugoslavije.

NAŠ RAZGOVOR

Pričujoča prispevka nam je Lojze Zalar pripravil že pred novim letom. Ker pa smo tedaj redakcija Save že zaključili, smo sklenili, da jih objavimo v prvi številki letošnjega leta. Danes jih objavljamo, se pridružujemo željam za njihovo osebno srečo, obenem pa jim lahko rečemo: hvala za vajin trud in požrtvovalnost pri delu.

V obratu I sem poiskal Jožeta GOLOBA, ki je kljub temu, da je bil le nekaj dni pred upokojitvijo, še pridno delal. Povprašal sem ga, kaj dela. Popravil si je očala in mi povedal, da tako obliko jermena rabi stroj za diagonalno rezanje gumirane tkanine v pnevmatikarni I. Malo začuden me je gledal, po kaj sem prišel, saj običajno niso imela stikov, razen kot gasilca v gasilski orodjarni. Ko sem to začudenje opazil, sem vprašal, če se poslavlja od kolektiva. Pritrtil mi je in mi dal prostor pri mizi.

»Povejte mi, kdaj ste prišli v tovarno in kje ste delali v podjetju?«

»Leta 1931 sem prišel v tovarno kot izučeni sedlar,« je začel pripovedovati Jože, se vsedel na zabojo in nadaljeval, »star še ne 18 let. Začel sem kot vajenec v mehanični delavnici, kamor spadam še danes.«

»Kdaj pa ste se začeli ukvarjati z gasilstvom in kaj ste tu delali in doživeli?« sem ga prekinil.

»V gasilske vrste sem stopil takoj, ko so ustanovili društvo v podjetju, torej sem eden izmed ustanoviteljev. Takrat smo imeli samo nekaj ročnih aparatov ter cevi za črpanje vode iz hidrantov. Gasilstvo v pravem pomenu pa se je začelo, ko so ustanovili premovalnico. (Tu je nastal tudi največkrat požar.) Leta 1939 smo dobili prvo motorno brizgalno ter se začeli resneje pripravljati. Pred vojno v stari Jugoslaviji je pač moral biti gasilec tisti, katerega so določili. Nevarnost vžiga pa je bila ravno tako velika kot danes, čeprav je bila tovarna manjša.

Med vojno smo morali biti gasilci v stalni pripravljenosti, kajti požari so se vrstili ne le zaradi narave dela, ampak tudi zaradi vojne in sabotaž. Ko smo dobili »motoroko«, smo dobili tudi pripravila za gašenje s peno. Kako se dela s temi napravami, so nam prišli v takratno tovarno Vulkan pokazati Nemci sami. Pred vojno in med njo nismo smeli gasiti ognja zunaj tovarne. To pa verjetno zato, ker so se nekateri bali požarov doma. Vedeli so, da niso vsi zaposleni njihovega duha, ampak da so tudi taki, ki se jim postavljajo po robu. Takoj po razpadu so s seboj odpeljali le eno motorno brizgalno. Drugo in ostalo drobno orodje, ki služi za gašenje požarov, so pustili tu. Tega pa ni bilo malo.

Takoj po osvoboditvi sem prevzel delo orodjarja in skrbel za orodje, gasilske naprave, ročne aparate in ostalo, dokler ni pred tremi leti tega prevzel poklicni gasilec. Po vojni smo lahko hodili v pomoč tudi izven podjetja posameznikom in gospodarskim organizacijam, seveda samo v bližnjem okolico.

»Se spominjate najnevarnejšega in največjega požara,« sem prekinil njegov pogovor. »Največji požar v tovarni, ki se ga spominjam, je bil tisti, ki je uničil dovrševanje tehnične robe nad skladiščem valjarne. Na vso srečo sem bil tedaj že zgodaj v tovarni, tako da sem lahko hitro in nemoteno dal vse potrebno iz orodjarne ter tudi sam sodeloval pri gašenju. Izven podjetja pa sem sodeloval pri gašenju požara v Exotermu v gramoznici. Takrat je pokalo in metalo v zrak manjše sode ter drugi material. Med ognjem pa je bil tudi glavni električni vod, ki je še bolj otežkočal gašenje.

Zelo težko je bilo dobiti ljudi za vaje ponoči, ki smo jih imeli takoj po vojni. Nekateri so delali, drugi so stanovali daleč od mesta itd. Seveda je bilo tedaj gasilcev mnogo manj kot danes.«

Istočasno je Jože Golob vzgajal nove gasilce, ki so danes med najboljšimi. To so predvsem delavci delu, raje ne govorim. Verjetno

mehanične in elektrodelačnice. Iskal jih je v njegovi najbližji okolici. Verjetno je njegov trud poplačan, saj so vidni uspehi gasilskega društva. Povedal mi je, da z nakupom gasilskih orodij ali naprav ni imel težav. Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije so vedno našle razumevanje.

Jože Golob izhaja iz pol kmečke družine. Je eden izmed šestnajstih otrok. »Nekaj jih je umrlo, deset pa nas je ostalo. Tako velika družina se ni mogla preživeti samo z malo kmetijo. Treba je bilo s trebuhom za kruhom. Takoj po končani obvezni šoli sem se izučil in iskal zaposlitev. Med vojno in posebno pred vojno si bil lahko srečen, če si dobil zaposlitev v sedanjih naših tovarni. Tu je bila poleg železarne na Jesenicah zaposlitev najboljše. Se dobro se spominjam, da me je nekoč, ko sem letel po klancu navzgor, ustavil inženir in me vprašal, kaj se je

zgodilo. Povedal sem mu, da se je utrgal jermen pri večjem stroju v pnevmatikarni. Takoj me je vprašal, koliko imam na uro. Ko sem mu povedal, da pet dinarjev, mi je rekel, da bom imel odslej pet in pol, ker vidi, da se zanimam za delo. Nisem mu takoj verjel, toda res je bilo, saj se mi je to poznalo že pri naslednji plači. Vidiš, tako bi morali tudi danes stimulirati po delu in ne po obrazih in prijateljstvu. Seveda je bilo treba delati malo drugače kot danes. Ko smo delali, me je delavec poslal trikrat ali še večkrat po orodje, čeprav bi vse lahko prinesel enkrat. Ko sem mu rekel, zakaj ni povedal, da bi prinesel enkrat vse, me je nagnal s smrkavcem. Če pa je to povedal še mojstru, je bilo joj.

»Kako pa ste bili zadovoljni z zaslužkom,« sem ga vprašal.

»Z osebnim dohodkom sem šel stalno vzporedno z osebnim dohodkom vodij grup. Zadnje čase pa so me začeli bolj zapostavljati, no, pa sem vseeno zadovoljen. Spominim se, da sem le enkrat imel malo višji osebni dohodek; šli so se pritožiti, pa sam ne vem kam, saj se na to tako malo spoznam.«

»In kakšni so bili odnosi med vami in ostalimi,« sem ga zopet spravil v zadrego.

»Kar se tiče odnosov,« je začel, »lahko rečem, da sem kar zadovoljen. Z delavci, z izmenskimi in s šefi enot smo se dobro razumeli. Seveda sem imel z njimi tudi največ dela. Takoj ko so me obvestili, da je okvarjen jermen, sem bil na mestu. Kolikor sem videl, da bo jermen kmalu končal, sem ga zamenjal med malico, da ni bilo zastojev. Vedno sem se bal, da ne bi bil zastoj zaradi mene. Najbolj sem se razjezil takrat, ko sem videl, da je odlomljena ali zvrta »štaufarica« za mazanje z mastjo, kajti to je bila nešteto krat le posledica malomarnosti.«

Med narodnoosvobodilno borbo je bil Jože Golob tudi zaprt. Pri njem so Nemci našli partizane in to je bilo dovolj za 22 mesecev v Begunjah, nato pa so ga odpeljali v Nemčijo. »Poleg tega, da sem jih precej «dobil», sem moral v Nemčiji delati tudi najbolj nevarna in težka dela. Pobirati sem moral bombe po polju in jih razstavljati. Enkrat jih je šlo v zrak 38. Koliko življenj je ugasnilo pri tem delu, raje ne govorim. Verjetno

sem imel tudi malo sreče, da sem ostal živ.« Kako je bilo pri zasliševanju, mi ni hotel pripovedovati podrobneje. Menil je, da tisti, ki so poizkusili sovražnikovo pest, vedo, kako je, za mlajše pa je boljše, da ne vedo, kajti lahko jih čaka še vse hujše.

Na vprašanje, kako je doma, mi je odgovoril: »Doma sem iz Police pri Naklem. Imam svojjo hišo in dva otroka. Dekle se je zaposlilo pri velozračnicah obrata I, fant pa se uči za finomehanika. Imam nekaj vrta in nekaj kokoši. Tako mi ne bo dolgčas doma. Nisem preveč trdnega zdravja, zato ne morem delati težjih del. Bom moral biti kar bolj doma.«

Kot je rekel, sam ni niti enkrat zamudil na delo, vedno je bil predčasno v tovarni. Raje prej kot pozneje. Tudi veliko nedelj in praznikov je preživel v tovarni, ko smo bili drugi doma. To je razumljivo, delo v mehanični delavnici je pač takšno.

Vsem prijateljem in delovnim tovarišem v Savi želi še kar največ uspehov pri delu in v življenju. Prav gotovo ne bom napisal narobe, če bom napisal, da mu tudi mi želimo še veliko zdravih let ter kar največ zadovoljstva pri uživanju pokojnine.

Prva izmena je že skorajda zaključevala z delom, zato sem se podvzval po klancu navzdol v obrat I, da bi videl, če so vrata v gasilsko orodjarno odprta. No, ko sem se približal premovalnici sem opazil, da bom dosegel svoj namen. Približal sem se vratom gasilske orodjarne, jih bolj odprl in na glas zavpil: »Gori, gori!« Glas, ki je odmeval po orodjarni, se še ni pomiril, ko je pred menoj stal naš poklicni gasilec. Ves preplašen in kar najbolj odprtih oči me je začudeno pogledal ter dejal: »Kje gori, kaj gori?« Stopil sem korak bliže, ga prijel za ramo ter mu dejal: »Nič ne gori, to je bil zadnji preizkus vaše spretosti predno odidete v pokoj.« Marsikdo bo verjetno začudeno pogledal, ko bo prebral besedo »pokoj«. In vendarle je res. Naš poklicni gasilec Ivan PETRIČ je

dobro znan med vsemi člani kolektiva kot nekdanji delavec, vratar in končno poklicni gasilec, kot humorist in resen človek. Takoj nato sva odšla v poseben prostor v gasilski orodjarni. Lep je pogled na urejeno orodje in pripomočke. Drugi del orodjarne, kamor sva prišla, da bi se še enkrat pomnila med štirimi očmi in se spomnila vsega dobrega in slabega, je stena polna pohval, priznanj, odlikovanj, raznih fotografij, plakatov in gasilskih vestnikov. Ni treba dolgo misliti, kaj, s kakšno voljo in kje je delal. Pogled na steno pove vse. Ko sem našemu gasilcu povedal, po kaj sem prišel, ni gledal na uro. Rad se je odzval moji prošnji, sedel za pisalno mizo in začel se je pogovor. Na vprašanje, kdaj ste prišli v našo tovarno in na kakšno delovno mesto mi je tovariš Petrič začel takole pripovedovati:

»V tovarno sem prišel 3.8.1946. leta, vendar ne v gumico, ampak v Tekstilindus (Tiskanino), ki je imela prostore v sedanjem našem obratu II na Gašterju. Ko so postali prostori last tovarne Sava,

(Nadaljevanje na 3. str.)

INVENTURA ZARADI — LAR PURLAR INVENTURE!

Pri vsakoletnem pregledu osnovnih sredstev je angažirano po nekaj dni več sodelavcev. Njihova naloga je, da primerjajo dejansko stanje s seznamom osnovnih sredstev. To ugotavljanje pa je običajno zelo otežkočeno.

Da je res inventura zaradi inventure, nam dokazuje dosedanja praksa pri pregledu osnovnih sredstev. Smisel inventure naj bi bil, da se ugotovljene pomanjkljivosti odpravijo v tekočem letu, ne pa, da se iz leta v leto ponavljajo.

Ker so se tudi druge komisije srečevale s podobnimi problemi, objavljamo zapisnik, iz katerega so razvidni vsi podatki, ki zgovorno kažejo na naš odnos do osnovnih sredstev.

Postavlja se vprašanje, kdo je sploh (dejansko) odgovoren za takšno stanje, ko pa vidimo, da bi lahko, glede na seznam osnovnih sredstev, odnesli iz pnevmatikarne I 4 elektromotorje...

Zapisnik komisije za popis osnovnih sredstev v DE 13 — pnevmatikarna I

Komisija je popisovala 4. in 5. januarja 1967. Pri samem delu se je komisija srečevala z vrsto težav, ki so predvsem odraz pomanjkljivega in neodgovornega registriranja in evidentiranja osnovnih sredstev. Te pomanjkljivosti so predvsem naslednje:

— neoznačena osnovna sredstva, — pomanjkljivo definirana osn. sredstva;

— registracija določenih osnovnih sredstev, ki so jih že pred leti odpisali ali pa prenesli v drugo DE,

— nekatera osnovna sredstva sploh niso v seznamu popisa osnovnih sredstev,

— številčno stanje (po seznamu) se ne ujema z dejanskim stanjem.

Neoznačena osnovna sredstva: — vakuumni črpalka, — grelni ventilator kalorifer, — črpalka za vodo VCRT-537, — črpalka U3, — kotel za zračnice »Jedinstvo« itd.,

— stoli — 6 kom., — železne mize za zmesi — 7 kom. itd.

Pomanjkljiva definirana osnovna sredstva: — velomoped, — stikalna omara, — vozički, — kalup križni navij. stroj za velo tekač.

Osnovna sredstva, ki jih v DE ni, so pa v seznamu:

— elektromotor 4,8 KW n 1390 (valj. I.), — grelec za vodo 320×3200 (odpis),

— E. M. 0,25 KE nz 750 (brusači ob. I.),

— parna posoda 900×2850 (odpis)

— E. M. 2,8 KW n 700 (obrat II.),

— kalup (?) križni navij. stroj za velo tekač (ga ni) itd.

Obstoječa osnovna sredstva, ki niso v seznamu:

— konf. stroj z EM za 14×4,

— ventilator 21/008,

— reduktorja 30/017, 30/019,

— sušilna omara 9.19.19 (in še 21 drugih predmetov!).

Neujemanje številčnega stanja:

— E. M. po seznamu 70 komadov, dejansko 75 komadov,

— garderobne omare po seznamu 20 komadov, dejansko 18 komadov,

— delovne mize po seznamu 12 komadov, dejansko 25 komadov,

— stoli po seznamu 28 komadov, dejansko 25 komadov,

— železne omare za zmesi po seznamu 4 komadi, dejansko 7 komadov,

— vozički (razni?) po seznamu 49 komadov, dejansko 96 komadov.

Pri vozičkih je velika zmešnjava. Po seznamu imajo vozički A oznako vozičkov B. Zaradi tega komisija ni mogla svojega dela uspešno opraviti.

Z ozirom na navedene pomanjkljivosti, ki se vlečejo že več let, komisija meni, da je njeno delo brez pravega učinka kljub temu, da se vsako leto angažira za to večje število sodelavcev. Menimo, da je nujno, da se vprašanje učinkovitega evidentiranja vseh osn. sredstev dokončno uredi, le tako bodo komisije tudi v bodoče lahko delale. Dosedanja praksa pa je pokazala, da so bili tako strokovno vodenje osnovnih sredstev in komisijski pregledi zelo površni in neodgovorni. Zavedati pa se moramo, da je delo komisij predvsem kontrola obstoječega stanja, ne pa iskanje in ugotavljanje, kaj je v enem letu enota dobila ali kaj je iz nje izginilo.

Komisija: Gorenc Justin — predsednik Gazvoda Vid — član Kristyfek Janez — član Vlado Lah — član

VLADO LAH

NAŠ RAZGOVOR

(Nadaljevanje z 2. str.)

sem ostal, in sicer sem začel delati v mehanični delavnici. Po nekaj letih sem se zaposlil kot pomožni vratar in pozneje kot vratar v obratu I. Verjameš ali ne, ni to lahka služba. Če delaš po predpisih in navodilih, te imajo za suhoparnega, slabega, strogega, če ne delaš tako, te začnejo izkoriščati. Popustiš enkrat, dvakrat, pri enem ali dveh in kmalu se začnejo po njih ravnati še mnogi drugi. Zelo neprijetno je pri prihajanju na delo, pa pri izhodu med delom in v ostalih primerih, ko hočeš vestno in pravilno opravljati delo, za katerega odgovarjaš. No, pa pustimo to, saj veš, da človek raje govori o dobrih doživljajih kot o slabih. Po nekaj letih vratarske službe pa sem zadnja leta opravljal delo poklicnega gasilca. Tudi tu je odgovornost velika. Kakšna je nevarnost požarov v naši tovarni, dobro veš, saj si gumar že vrsto let in ti je proizvodnja bolj poznana. Pri nastopu te službe sem si zadal te-le naloge: urediti vse potrebno, da bomo vedno in povsod pripravljene že v kali zadušiti rdečega petelina, ki ogroža in uničuje naše dragoceno imetje.

V obratu II sem bil orodjar od vsega začetka. Kot orodjar sem delal le, kadar je to dopuščal čas. Nekaj gasilskih stvari, ki so jih pustili tekstilci, je bilo potrebno zamenjati in tudi nabaviti nove. V obratu II sem skrbel za orodjarstvo, orodje, obleke, organiziral sem ekskurzije, uril tekmovalce za razne nastope in podobno. To sem rad opravljal. Ni mi bilo žal žrtvovati nedelje ali prostega časa, da sem se udeležil raznih predavanj ali tekmovanj v gasilskih vrstah. Vsekakor pa sem z veseljem delal nazadnje, ko sem postal policijski gasilec.

»Kako pa ste uveljavljali gasilska pravila v oddelkih ter kakšen uspeh ste dosegli pri tem?« sem ga prekinil.

»Da, marsikateremu je bilo težko dopovedati, da je zelo nevarno kaditi na delovnih mestih. Sprva smo jih samo opominjali, ker to ni bilo dovolj, smo uvedli denarno kazen. Ker pa denarno kaznovanje sedaj ni dovoljeno, smatramo po sklepu DS kajenje kot disciplinski prekršek. Kljub temu, da sem imel dobre odnose z vsemi vodilnimi ekonomskih enot ali drugimi, je bilo težko doseči, da ne bi kvarili raznih ročnih aparatov po oddelkih, da jih ne bi zametavali ali oblagali z raznimi predmeti. Lahko pa rečem, da sem tudi pri tem dosegel uspehe. Tudi izgovarjati se ne bodo mogli, da ne vedo, kje se lahko in kje se ne sme kaditi, saj smo vse prostore označili z napisom.«

»Katerega večjega požara se spominjate v tovarni ali izven nje, pa da ste bili prisotni?«

»Največji požar v obratu II je bil, ko je zgorela streha nad pnevmatikarno II. Zunaj podjetja pa, ko je gorelo gospodarsko poslopje v Stražišču. Ni mi težko vstati ob katerikoli uri, ko zaslišim klic glasne sirene. Ne le kot gasilec v tovarni, ampak tudi kot človek se zavedam, kaj pomeni ogenj in takojšnje posredovanje in preprečevanje ognja. Že mnogo, mnogo denarja so gasilci rešili s svojo požrtvovalnostjo, da ne govorimo o drugih vrstah pomoči in o reševanju življenja iz gorečih ognjišč.«

»Ali ste se udeleževali kakih proslav, tekmovanj in podobnega?«

»Naj bo v dokaz to, kar vidiš tu,« mi je pokazal z roko na steno polno nabitih priznanj, plaket s tekmovanj in drugih listin, kar sem omenil že uvodoma. »Kar 8 jih je moja last, med njimi tudi odlikovanje II. in III. stopnje republiške gasilske zveze. Poleg predavanj, tekmovanj in proslav sem se udeleževal sprevodov, ki jih naredimo kot zadnjo čast vsakemu umrlemu gasilcu ne samo iz naše vrste, ampak tudi iz sosednjih društev. Torej kar lepa zbirka ali ne,« je končal na to vprašanje.

»No in kako privatno življenje?«

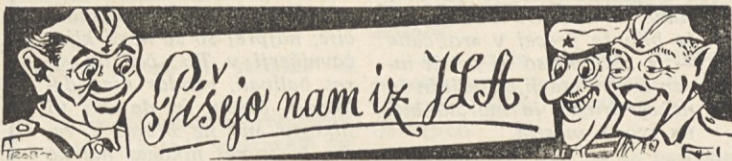
Malo se je nasmehnil, se presedel, pogledal skozi okno in čez nekaj časa dejal: »V prvem zakonu sem imel dve hčerki. Stanoval sem v Stražišču. Poleg družinskih skrbi, ki niso bile majhne, sem se ukvarjal predvsem z gasilstvom. No, z zaslužkom sem bil kar zadovoljen. Sedaj pa stanujem v Čirčah skupno z drugo ženo. Tu se pa ukvarjam z majhnim vrtničkom, ki daje najnujnejšo zelenjavo ter redim tudi nekaj kokoši. Kokoši bom gojil še naprej, posebno, ko bom v pokoju. Saj imam namen zgraditi kokošnjak. Tako mi bo mineval čas doma, posebno ob lepih poletnih dnevih pa v gozdu. Tudi kakšnega kozarčka dobrega vinca se ne bom odrekel, če bom živ in zdrav.«

»Imate kakšno željo, ki bi jo napisali v naš časopis?«

»Seveda jo imam! Poleg tega, da želim kolektivu kar največ uspehov pri delu, želim, da me kolektiv ne bi tako hitro pozabil. Rad bi se udeleževal še naprej pogrebnih sprevodov, ekskurzij in ostalih proslav, ki jih prirejajo gasilci našega prostovoljnega društva v Savi. S tem bi kazali, da me niso pozabili.«

Tudi člani gasilskega društva mu žele kar največ oddiha in zabave v pokoju, s tem, da bi še naprej ostal zvest gasilcem in še naprej vzgajal mlade gasilce kot jih je v Savi in jim bliže predočil geslo »v službi ljudstva, na pomoč!«

Lojze Zalar

Dragi urednik!

Spet ti pišem nekaj besed in ti sporočam, da še kar v redu prejemam glasilo Sava in da ga preberem do zadnje črke. Z njim se seznanjam o uspehih podjetja oziroma nekdanjih svojih sodelavcev.

Zanima pa me, kako je mogoče, da se od mojih kolegov, ki so odšli v JLA takrat kot jaz, nihče ne oglasi v našem glasilu. Kaj je to? Ali se sramujejo, če so gumarji. Saj je naš poklic, poklic bodočnosti!

Za vse sodelavce imam še sledeče: Želim vsem srečo in veselje ter polno uspehov v novem letu 1967.

Se lep pozdrav tebi, urednik, in vsem nekdanjim sodelavcem.

JANEZ ZUPAN
v. p. 3065/25
SOMBOR

Dragi Janez!

Res že dolgo nismo prejeli nobenega pisma naših vojakov, zato smo tvojega še toliko bolj veseli. Veseli nas, da redno prejemate naše glasilo in da ga tudi vestno prebiraš. Kar pa se tiče oglašanje ostalih vojakov, se pa strinjamo s teboj. Dragi sodelavci, ki služite vojaški rok širom naše domovine! Oglašajte tudi vi v našem glasilu. V teh dolgih mesecih prav gotovo doživite toliko zanimivih stvari, ki bodo zanimale vaše nekdanje sodelavce.

Tebel, Janez, kakor tudi vse ostale sodelavce, ki služijo vojaški rok, lepo pozdravljam, se ti v svojem in v imenu sodelavcev lepo zahvaljujem za čestitke ter ti želim čimprejše snidenje z nami.

Na svidenje in oglasi se še kaj!
Urednik

ZAHVALE

Prisrčno se zahvaljujem organom upravljanja in vsem članom kolektiva za nepričakovano darilo in obisk pred novim letom. Bil sem prijetno presenečen nad pozornostjo sindikalne organizacije in organov upravljanja tovarne gumijevih izdelkov Sava Kranj, ko so me obiskali na domu in mi izročili darilo.

FRANC BASELJ

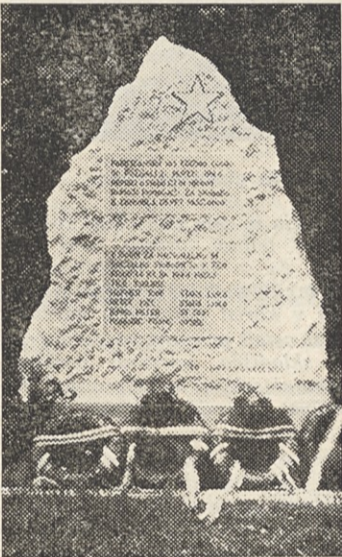
Ob koncu leta 1966 smo v uredništvu prejeli več čestitk in voščil za novo leto 1967. Ker se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej, izkoriščamo to priložnost za zahvalo in naše najboljše želje vsem, ki ste nam pisali.

Uredništvo »Save«

»Odbor Združenja ZB NOV Stara Loka se tovarni Sava iskreno zahvaljuje za pomoč ob postavitvi spomenika in razviti prapora v juliju 1966. leta na Križni gori.

Poleg iskrene zahvale vam pošiljamo tudi fotografijo, ki je bila posneta od tej svečanosti.«

Združenje ZB NOV
Stara Loka
predsednik:
Franc Sifrer

PERSONALNE VESTI

V času od 1. decembra 1966 do 10. januarja 1967 so se na novo zaposlili:

Ivanka Lampič, Anica Kozamerinik, Majda Vidic, Anica Gasser in Terezija Kaltenekar — konfekcionerke avtozračnic, Petra Jenković, Ana Kimovec in Mira Arsenič — konfekcionerke veloplaščev, Dragan Šobić in Bogomir Mokricki — vulkanizerja veloplaščev, Magdalena Celar — vulkanizerka velozračnic, Branko Stefanović, Stane Strupi, Matevž Hubad, Ciril Bukovec, Janez Omers in Marijan Marić — transportni delavci, Živojin Dimitrijević — premazovalec protektorja, Jelka Bajt — delavka pri nameščanju kril, Danilo Likar — delavec pri brizgalnem stroju, Franc Kropivnik — izsekovalec veloplastik, Stane Golob — orodjar I, Anton Koželj — strugar II, Jože Starman ključavničar I, Alojz Krelj — referent za rezervne dele, Bogdan Petre — kurir.

Podjetje so v tem času zapustili: Džoko Lalić, Valerija Kajba — samovljna prekinitev dela, Franci Bitenc — sporazumno, Jože Golob — upokojen.

PRAVILNA REŠITEV NAGRADNEGA ŠAHOVSKEGA PROBLEMA ST. 3

1. Da6 — Kb2 (Kd2, d2)
2. Sd3 (D46, Da1) mat
Žreb je razdelil nagrade takole:
1. nagrada 1000 SD — Jovanovič Milorad
2. nagrada 500 SD — Robar Janez

Omenjena tovariša dobila nagradi v sindikalni pisarni pri tovarišici Kopalovi.

Dedek mraz je obdaril naše otroke

Na praznovanje Novega leta se je naš kolektiv v preteklem letu skrbno pripravil. Za člane kolektiva je bila organizirana 120-minutna zabavna oddaja, ki se je nadaljevala s plesom. Tudi naši šolski otroci so bili zadnje dni v decembru nestrpni ob pričakovanju praznovanja dedka Mraza. Le za predšolske otroke se ni nič pripravljalo. Zato je UO na predlog kadrovske službe odobril sredstva za praznovanje dedka Mraza za otroke članov kolektiva v starosti od drugega do sedmega leta.

Praznovanje je bilo v četrtek, 29. decembra popoldne, v prostorih kina Svobode Stražišče. Kulturno prosvetno društvo Svoboda Stražišče je pripravilo pravljico Pogumni Tonček. Prireditev je bila ob 14. in ob 16. uri. Obkrat je bila dvorana popolnoma zasedena. Nekateri so morali celo stati. Na obeh prireditvah je bilo okoli 400 otrok, ki so napeto spremljali igrico. Najbolj pa so se razveselili dedka Mraza, ki je ob koncu igrice prišel s spremstvom na oder. Vsakemu otroku je dal vrečko s slaščicami in še pravljico ali slikanico.

Otroci so se dotikali dedka Mraza in vlekli medvedke za ušesa.

Bili so zelo razigrani in veseli. Nekateri kar niso mogli z odra.

Lahko rečemo, da sta prireditve in obdaritev dobro uspeli. S skromnimi sredstvi so bili zadovoljni malčki in tudi njihovi starši — naši delavci, ki so izrazili željo, naj bi taka prireditev bila vsako leto. Glavni namen te prireditve je bil ta, da so se otroci srečali z dedkom Mrazom in njegovim spremstvom in gledali igrico. Zato smo zelo zadovoljni, da so bili na prireditvi predvsem otroci naših delavcev, ki so doma izven Kranja, kjer za te malčke ni bilo organiziranega nobenega praznovanja. Ti otroci tudi nimajo varstva v vrtcih, kjer sicer praznujejo dedka Mraza.

Tisti otroci, ki zaradi bolezni niso mogli priti, ali ker jih starši niso mogli pripeljati, pa so kasneje prejeli darila.

Želimo, da bi prihodnje leto starši dali iniciativo za podobno praznovanje in naj bi pri organizacijski in tehnični izvedbi tudi sodelovali.

Mislím, da vsi vemo in čutimo, da se veselje in sreča naših otrok odraža tudi v nas samih, zato naslednje leto nasvidenje.

ALOJZIJA PLANINSEK

120 MINUT - V SLIKI

Lajze Slak je s svojimi skladbami navdušil naše občinstvo (zgoraj) V resnem delu tekmovanja skoraj ni bilo konkurence ▼

V šaljivem delu tekmovanja pa so Žu-Zu je bil tudi uspešen v svojem »zvajanju« ▼

(Nadaljevanje s prejšnje str.)

Poleg nove tovarne avtopnevmatike »Danubiana« imajo v Romuniji še eno pnevmatikarno z imenom »Victoria«. To podjetje je starejše in manjše, asortiman izdelkov pa je mnogo pestrejši. »Victoria« leži približno 80 km severno od Bukarešte, v bližini petrolejskega mesta Ploesti.

Med bivanjem v Romuniji sem se zadrževal le v največji gumarski tovarni, v »Danubiani«.

Ze zunanji izgled podjetja kaže, da gre za smotno urejeno in sodobno zgrajeno tovarno. Posamezne objekte so gradili in opremljali v letih 1960—1962, medtem ko so z obratovanjem začeli v juliju 1962, ko so izdelali prvih 1300 komadov plaščev. Proizvodnja je potem izredno naraščala in je v decembru istega leta dosegla že 42.000 komadov izdelkov. Kasneje je ta tempo naraščanja nekoliko popustil, višek pa je bil dosežen v letošnjem juliju, ko so napravili 87.000 komadov proizvodov.

Za boljše predstavo velikosti tovarne bo verjetno zgovornejši podatek, da dnevno pripravijo in predelajo skoraj 150 ton zmesi, pri čemer pa zaposlujejo skupno le okoli 2.300 ljudi.

Proizvodni program je ugodnejši kot v naši tovarni, ker imajo opravka z znatno večjimi serijami (izdelujejo potniške plašče velikosti 6.00-16, 5.00-16, 6.50-16 in 6.70-15, štiri vrste tovornih plaščev (7.50-20, 9.00-20, 10.00-20 in 11.00-20), dve velikosti traktorskih plaščev (12-38 in 14-38) ter ustrezne zračnice in ščitnike. Plaščev velikosti 9.00-20 proizvedejo daleč največjo količino.

Vse naprave za neposredni proizvodni proces so postavljene v eni stavbi. Ta dvorana zato seveda ni majhna; s stranskimi prostori je široka okoli 120 m, dolga pa preko 200 m. Material smotno teče od stroja do stroja, kar omogoča hiter in nemoten proizvodni proces, dovolj manevrskega prostora in solidno kvaliteto dela.

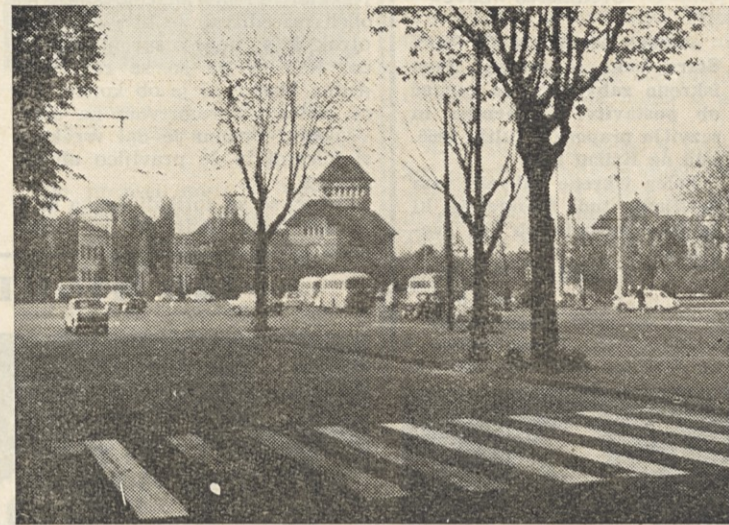
Ne bi mogel reči, da so vsi njihovi stroji modernejši od naših, toda prostora za smotnejšo razporeditev imajo precej več kot pri nas. Upajmo, da bomo lahko tudi v naši tovarni kmalu imeli še sodobnejšo pnevmatikarno, če si bomo v prihodnosti z vestnejšim delom zagotovili dovolj finančnih sredstev.

Po svetu je splošno znano dejstvo, da moderna oprema neke tovarne še daleč ni edini pogoj za dobro proizvodnjo. Zato boste gotovo vprašali, kako pa Romuni delajo. Ne bi mogel sicer trditi, da sem bil v »Danubiani« priča kakšnemu posebno hitremu tempu pri delu, kot morda kje na Zahodu, vendar njihovi gumarji delajo predvsem enakomerno in se zadržujejo izključno pri strojih; pravzaprav jih tehnološki proces stalno priganja. Ne delajo težaško, ker je večji del proizvodnje mehaniziran in avtomatiziran, toda nenehno so zaposleni.

Za primerjavo bom navedel, koliko surovcev napravijo konfektorji tovornih plaščev v osmih urah. Pri slični tehnologiji in stro-

jih izdelata dva konfektorja, ki delata na enem stroju v paru, povprečno po 32 surovih plaščev velikosti 9.00-20 v eni izmeni. Pri tem pa je treba upoštevati, da nimata akorda, ki bi ju gnal k večji storilnosti.

Pri ogledu »Danubiane« je človeku v poseben užitek, ko opazuje delo mešalnikov. Delo teh strojev je skoraj popolnoma mehanizirano. Delovanje vsakega od mešalnikov lahko zasleduješ v posebni dvorani, kjer je vrsta preglednih komandnih plošč z inštrumenti, stikali in signalnimi lučkami pestrih barv. Ročno odtehtavajo le kavčuk, medtem ko vse ostale snovi tehtajo in dodajajo v mešalni proces povsem avtomatsko.

Prostrani trg Zmage v središču rumunskega glavnega mesta

Od petih mešalnikov delata dva predzmesi, trije pa so finalni. Hlačenje zmesi jim ne povzroča problemov, ker je mešanje izključno dvostopenjsko, razen tega pa se vse predzmesi predelajo v tako imenovane palete, ki so po obliki in velikosti še najbolj podobne krompirjevim svaljkom.

Bukarešta je mesto mnogih kontrastov

Delavci »Danubiane« se tudi pri- staja itd.) so razmeščeni okoli velike proizvodne dvorane v primer- nem razporedu in oddaljenosti.

Zlasti skladišča imajo vzorno urejena. Večino surovin kakor tudi vse izdelke skladiščijo v paletah, kar je zelo pregledno. V posebnih zgradbah imajo shranjene saje in olja. Nikjer ni problemov s prostori, niti s transportnimi sredstvi. Kljub množici trakov in visečih transporterjev imajo skupno kar 15 viličarjev in elektrokar.

Omembe je vredno tudi to, da imajo za izdelavo vseh premazov, lepil in podobnih snovi posebno stavbo, kjere imajo razvrščenih celo serijo malih saržnih mešalnikov, medtem ko se rezervoarji za bencin in ostala organska topila nahajajo pod zemljo.

Kvaliteta njihovih izdelkov je boljša kot v naši tovarni: škarta in odpadka je samo okoli 0,7%! V naš zagovor pa moram zapisati tudi to, da je njihova kontrola le nekoliko milejša.

Ker je »Danubiana« znatno mehanizirana tovarna, imajo zaposlenih za naše pojme izredno veliko število mehanikov, električarjev

in drugih vzdrževalcev. Kar po 3 vzdrževalci pridejo na 4 delavce v neposredni proizvodnji. Večji del strokovnega in kvalificiranega kadra je izšlo iz stare »Victories«, novi kader pa vzgajajo sami s pomočjo tečajev z izpiti ter z gumarsko šolo, ki je podobna naši poklicni šoli.

Obe pnevmatikarni »Victoria« in »Danubiana« tudi sicer tesno sodelujeta, zlasti na komercialnem področju, medtem ko imata skupni razvojni sektor. Dvorišče podjetja in neposredna okolica proizvodnih prostorov so sorazmerno lepo urejena; polno je zelenice in nasadov cvetja. Pozornost zbuja kopicca različnih (sicer lično izdelanih) razglednih desk, parol za izvrševanje plana, stencasov, diagramov in slično, kar pa pravzaprav že nekako sodi v sistemsko posebnost njihovega življenja.

Delavci »Danubiane« se tudi pri- staja itd.) so razmeščeni okoli velike proizvodne dvorane v primer- nem razporedu in oddaljenosti.

Zlasti skladišča imajo vzorno urejena. Večino surovin kakor tudi vse izdelke skladiščijo v paletah, kar je zelo pregledno. V posebnih zgradbah imajo shranjene saje in olja. Nikjer ni problemov s prostori, niti s transportnimi sredstvi. Kljub množici trakov in visečih transporterjev imajo skupno kar 15 viličarjev in elektrokar.

Omembe je vredno tudi to, da imajo za izdelavo vseh premazov, lepil in podobnih snovi posebno stavbo, kjere imajo razvrščenih celo serijo malih saržnih mešalnikov, medtem ko se rezervoarji za bencin in ostala organska topila nahajajo pod zemljo.

Kvaliteta njihovih izdelkov je boljša kot v naši tovarni: škarta in odpadka je samo okoli 0,7%! V naš zagovor pa moram zapisati tudi to, da je njihova kontrola le nekoliko milejša.

Ker je »Danubiana« znatno mehanizirana tovarna, imajo zaposlenih za naše pojme izredno veliko število mehanikov, električarjev

in drugih vzdrževalcev. Kar po 3 vzdrževalci pridejo na 4 delavce v neposredni proizvodnji. Večji del strokovnega in kvalificiranega kadra je izšlo iz stare »Victories«, novi kader pa vzgajajo sami s pomočjo tečajev z izpiti ter z gumarsko šolo, ki je podobna naši poklicni šoli.

Obe pnevmatikarni »Victoria« in »Danubiana« tudi sicer tesno sodelujeta, zlasti na komercialnem področju, medtem ko imata skupni razvojni sektor. Dvorišče podjetja in neposredna okolica proizvodnih prostorov so sorazmerno lepo urejena; polno je zelenice in nasadov cvetja. Pozornost zbuja kopicca različnih (sicer lično izdelanih) razglednih desk, parol za izvrševanje plana, stencasov, diagramov in slično, kar pa pravzaprav že nekako sodi v sistemsko posebnost njihovega življenja.

(Se nadaljuje)

JANEZ PONEBSEK

Leto je naokrog, silvestrovanje je za nami — in nankrat je zavladal mir po naših oddelkih in pisarnah. Silvestrovali smo vsak po svoje — pač učinkom in vplivom reforme primerno. O tem se ne bi pogovarjali, ker je to osebna stvar vsakega posameznika. Vrnimo se raje nekaj dni pred silvestrovo (28. december). Slutila sem, da bo ta dan (zadnji dan dela v Savi) buren. Začela sem v obratu I, in sicer kar pri vratarju. Tovariš Rajko mi je pokazal kakih deset — petnajst steklenic, litrskih, pol-litrskih, termovk in drugih. Povedal je, da je bila to popotnica mnogim, ki so zjutraj prihajali na delo. Ko je stal na vratih čuvajnice in pozdravljal prihajajoče, je vsakogar, ki je nosil steklenico s seboj, vljudno poprosil, naj jo pusti kar pri njem in naj jo pride iskat, ko bo šel iz službe. Toda očitno se je zmotil v svoji domnevi, kajti vsak je imel v steklenici le mleko ali čaj — le nekdo je priznal, da ima čaj z vinom. No, ko je vratar pogledal (ali poduhal) steklenice, je ugotavljal, da sta mleko, čaj itd. dobila kaj čudno barvo ali vonj. V glavnem pa je ta dan minil v obratu I dokaj mirno v primerjavi z obratom II.

Ko sem postala v obratu II pri vratarju, se je tudi tu ponovilo tisto z mlekom in čajem. Žal je v tem obratu precej več delavcev, zato je nekaterim le uspelo pretihotapiti pijačo v tovarno in učinek tega se je kmalu pokazal: ob 11. uri se je pred vratarjem zbrala množica delavcev in hotela na vsak način izsiliti izhod iz podjetja. Opazovala sem to in si mislila: mar je naša demokracija, naš tolerantni odnos do nediscipline in naše samoupravljanje res doseglo že tisto stopnjo, da lahko zahtevamo visoke osebne dohodke in dodatno delitev, sami pa prav malo naredimo, da bi to dosegli z delom? Vprašujem tiste, ki so se v sredo znašli pred vratarjem: zakaj tako odločnega pohoda ne pripravite tudi tedaj, ko vozimo tone in tone odpadnega materiala, korda, avtoplaščev in drugih reči na kupe v obratu II? Mar vas bolj zanima: boste šli zadnji dan v letu tri ure prej domov, kot pa stomilijonska izguba zaradi odpadka? Zgleda, da reforma še ni uveljavljena. V glavnem se je ta dan slabo končal. Ob 12. uri jih je bilo že precej v »ročkah« — le tisti, ki so še delali inventuro, vratarji, šoferji in še nekaj drugih je moralo biti na svojih mestih.

Stopila sem še v upravno zgradbo in naletela že pri vhodu na našega urednika in enega od vodij DE, ki je vpil i. njim: »K... bom jaz te... po g... , če boš še kdaj pisal o nas in to tako, kot si zadnjič!« Vlekel ga je za površnik in ploha besed se je vsula nanj. Res, bil je pijan, toda mar je moral čakati prav ta trenutek, da pove, kaj smemo in kaj ne smemo pisati v našem glasilu. Odšla sem domov, kajti ne počutim se dobro med pijanimi »junaki«.

Zvečer sem odšla na prireditev, čeprav nisem dobila vstopnice. Pa nič zato, saj je bilo ob 20. uri še kakih 50 sedežev praznih. To so bili sedeži tistih, ki so se najbolj borili za vstopnice, pa niso prišli na prireditev. V dvorani sem opazovala nekaj prenapetežev (pod vplivom alko-par), ki bi bili kar v redu za humoristične točke — v kakšnem ZOO. Opazila sem tudi, da dvorana kina Center ni bila kaj preveč pripravljena, menim pa, da bi malo reklame lahko obesili. Kot sem zvedela, so to v propagandni službi odločno odklonili in svetovali — tujega aranžerja, ki naj bi dvorano pripravil za prireditev.

Na ples pa nisem šla, ker sem se bala, da se bo moj fant Žu-žu preveč napil (in se je res!).

Tako, to naj spada še k inventuri 66!

Iz stare pošte sem dobila tale dopis:

»Spoštovana Micka Gumica, vljudno te naprošamo, če nam preskrbiš žleb, po katerem bi iz gornjih nadstropij administratorke spuščale pošto k vratarju. Zdej jo namreč kar mečejo z vrha dol — to pa je precej nerodna reč, saj je zadnjič precejšen »paket« padel na nos nekemu potniku, ki je čakal spodaj pri vratarju.

S spoštovanjem vratarji »Stara pošta«

In še drug dopis:

»Naprosamo tovarišico, spoštovano M.G., za pomoč v naslednji zadevi! Pri nas že tretje leto ustvarjamo perspekt za klinasta jermena, in drugo leto za transportne trakove — nikakor pa se nam jih ne posreči dokončati. Če se med člani kolektiva čuti kdo bolj sposobnega, naj se oglasi pri nas. Honorar zagotavljen.

P. S.»

Na dva moja lanskoletna prispevka je bilo precej reakcije; najprej so se uprli ključavničarji v TH, češ da so res balinali, vendar med delovnim časom in da naj to nikogar nič ne briga. V redu, če to res nikogar nič ne briga (tisti, ki naj bi jih), tudi mene ne bo!

Drugi so se pritožili v stiskarni I, ko smo pisali o nemarnem ravnanju s kalupi. Pravijo, da bi le-oni imeli red in urejene kalupe, če bi imeli ustrezen prostor. Ko sem jih povprašala, če so tak prostor tudi že zahtevali, so odgovorili: »Seveda, že ničkolikokrat.«

Za danes dovolj, kajti moram k zdravniku, da mi bo dal kaj za reakcijo proti reakciji.

Lep pozdrav Micka Gumica

Stopila sem še v upravno zgradbo in naletela že pri vhodu na našega urednika in enega od vodij DE, ki je vpil i. njim: »K... bom jaz te... po g... , če boš še kdaj pisal o nas in to tako, kot si zadnjič!« Vlekel ga je za površnik in ploha besed se je vsula nanj. Res, bil je pijan, toda mar je moral čakati prav ta trenutek, da pove, kaj smemo in kaj ne smemo pisati v našem glasilu. Odšla sem domov, kajti ne počutim se dobro med pijanimi »junaki«.

Zvečer sem odšla na prireditev, čeprav nisem dobila vstopnice. Pa nič zato, saj je bilo ob 20. uri še kakih 50 sedežev praznih. To so bili sedeži tistih, ki so se najbolj borili za vstopnice, pa niso prišli na prireditev. V dvorani sem opazovala nekaj prenapetežev (pod vplivom alko-par), ki bi bili kar v redu za humoristične točke — v kakšnem ZOO. Opazila sem tudi, da dvorana kina Center ni bila kaj preveč pripravljena, menim pa, da bi malo reklame lahko obesili. Kot sem zvedela, so to v propagandni službi odločno odklonili in svetovali — tujega aranžerja, ki naj bi dvorano pripravil za prireditev.

Na ples pa nisem šla, ker sem se bala, da se bo moj fant Žu-žu preveč napil (in se je res!).

Tako, to naj spada še k inventuri 66!

Iz stare pošte sem dobila tale dopis:

»Spoštovana Micka Gumica, vljudno te naprošamo, če nam preskrbiš žleb, po katerem bi iz gornjih nadstropij administratorke spuščale pošto k vratarju. Zdej jo namreč kar mečejo z vrha dol — to pa je precej nerodna reč, saj je zadnjič precejšen »paket« padel na nos nekemu potniku, ki je čakal spodaj pri vratarju.

S spoštovanjem vratarji »Stara pošta«

In še drug dopis:

»Naprosamo tovarišico, spoštovano M.G., za pomoč v naslednji zadevi! Pri nas že tretje leto ustvarjamo perspekt za klinasta jermena, in drugo leto za transportne trakove — nikakor pa se nam jih ne posreči dokončati. Če se med člani kolektiva čuti kdo bolj sposobnega, naj se oglasi pri nas. Honorar zagotavljen.

Na dva moja lanskoletna prispevka je bilo precej reakcije; najprej so se uprli ključavničarji v TH, češ da so res balinali, vendar med delovnim časom in da naj to nikogar nič ne briga. V redu, če to res nikogar nič ne briga (tisti, ki naj bi jih), tudi mene ne bo!

Drugi so se pritožili v stiskarni I, ko smo pisali o nemarnem ravnanju s kalupi. Pravijo, da bi le-oni imeli red in urejene kalupe, če bi imeli ustrezen prostor. Ko sem jih povprašala, če so tak prostor tudi že zahtevali, so odgovorili: »Seveda, že ničkolikokrat.«

Za danes dovolj, kajti moram k zdravniku, da mi bo dal kaj za reakcijo proti reakciji.

Lep pozdrav Micka Gumica

Strokovni tečaji...

(Nadaljevanje s 1. str.)

— kadrovske komisije in druge organi upravljanja, ki odločajo o razporejanju in premeščanju delavcev, naj dosledno upoštevajo tudi to, ali je kandidat za določeno delovno mesto uspešno opravil strokovni tečaj.

Večina gledalcev na prireditvi »120 minut za kolektiv« je bila zadovoljna s programom — nekateri pa so (potem) godrnjali — kot vedno!